

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 fr.)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy hóra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Még jelenik mindennap

korán reggel.

Unnep és vasárnap után is.

A helyzet tisztázása és a felelősség kérdése.

Kolozsvár, április 21.

(h.) Midőn négy évvel ezelőtt Bánffy Dezső báró kormányzata oly közel jutott az ex-lexhez, mint most Széll Kálmán miniszterelnök, bukásának első jelül az szolgált, hogy a félhivatalos »Pester Lloyd« egy-két hétig állandóan a külállamokban kalandozott és a keleti és kínai kérdések magvas fejtegetéseibe bocsátkozott vezércikkeiben.

Különös kedvünk telte abban, hogy lokalizáljuk ezt a »Pester Lloyd«-ról fennmaradt, jellemző esetet és ha megfigyeljük a kolozsvári félhivatalos lap azon rovatát, melyben a politikai események kerülnek cicero-betűs megbeszélésre, úgy konstatáljuk, hogy a politikai élet mostani hullámzása idején, a midőn minden nap, minden óra meghozhatja a maga politikai szenzációját; a jó öreg »Magyar Polgár« „A fürdőgyről“ írt tegnapi számában vezércikket.

Nem megyünk semmiesetre sem oly messze a következtetésekben, e cikk érdemi jelentőségét illetően, mint annak idején némelyek a »Pester Lloyd« külföldi kalandzásai alkalmával; sőt ellenkezőleg, »A fürdőgyről« című cikktől függetlenül, egyszerűen a politikai helyzet jelenlegi állásából következtetve kifejezést adunk ama meggyőződésünknek, hogy a helyzet végleges tisztázása, most már valóban csupán napok kérdése.

Az első és jelentős lépés annak megközelítéséhez, mindenesetre Apponyi Albert gróf mára hirdetett beszéde lesz. Vajon megszólal-e tényleg ma Jászberény füvölhangja követe, azt csak találgatni, de biztosan tudni nem lehet. S ha megszólal: beváltja-e azokat a reményeket, melyeket a nemzeti közvéleménye állásfoglalásához hozzá fűz: azt még kevésbé lehet tudni. De akik ismerik Apponyi Albert gróf, szívos, rendületlen és törhetetlen következetességét — a következetlenséghez, — mely most szilárdabb mint valaha, mert a hatalomhoz való ragaszkodást is jelenti — azokat nem fogja meglepni még az sem, ha Apponyi Albert gróf ezen általános érdeklődéssel várt beszédeben bizalmat szavaz a kormánynak.

Mert miről is van szó tulajdonképpen? Nem-e arról, hogy az ellenzék mindama nemzeti követel-

mények megadását és elismerését sürgeti, most a közös hadsereg intézményénél, mint a melyekért nem is oly régen Apponyi Albert gróf és hívei, öklökkel, botokkal és törvénykönyvekkel verték az ellenzéken a képviselőház padjait?

Akkor, mikor a Lloyd klub a tait kitárták a nemzeti párt előtt, ezeket a követelményeket kívül hagyták a klub ajtaján: lehet-e most vajjon azt kívánni, hogy ott hagyva a kipárnázott és kényelmes paullagokat, otthagya az elnöki emelvényt, Apponyi Albert gróf felszelve mindazt újból, amit annak idején eldobott.

Oh nem! Ilyet ki is kívánhatna a nemes gróftól? Senki, különösen a ki politikai szereplését mindez ideig figyelemmel kísérte.

A második politikai »esemény« Széll Kálmán csütörtökre jelzett beszéde lesz. Ekkor számol be a bukás szélén álló kormányelnök legutóbbi bécsi utjának eredményéről, a melynek tulajdonképpen nem volt semmi eredménye.

»A korona nem enged!« Ezt a mondást terjesztik mindenütt politikai körökben és így kerül bele a korona, mint pártokon felül álló törvényhozó faktor, a pártpolitika izzó levegőjébe. Hogy ezt a körülményt a felelősség szempontjából, mennyiben fedi a mi alkotmányunk, arra csak azok tudnának felelni, kik a kormány kötelezőszerű felelőssége helyett mindig a korona akaratát, óhaját helyezik előtérbe: nemzeti akaratlanságban.

Nem kell azonban ahhoz nagy tehetség, vagy különös éleslátás, hogy meg lehessen állapítani azt: miről is fog Széll Kálmán beszélni?

A kérdés, a mely érdeklődést kelthet és a mely ráirányítja az elkövetkezendő beszédre a közfigyelmet az: hogy vajjon hattyudala lesz-e ez a szapora beszédű miniszterelnöknek, avagy hadüzenet lesz az a magyar alkotmányosság bástyái ellen.

A helyzet kulcsa most — és ezt valóban nagyon sajnálatosnak tartjuk — Apponyi Albert kezében van.

Ha beszédével, végre egyszer — oly viharos politikai mult után — reátévedne a következetesség útjára a nemes gróf: akkor Széll Kálmán aligha beszél már mint miniszterelnök a magyar törvényhozás házában. Mert a következetesség útja nem lehet más Apponyi gr. részére, minthogy szembefordulva

a kormánypárt táborával, felvegye az elejtett nemzeti követelményeket és odaálljon a küzdők sorába — hivatva együtt — azok teljesítéséért.

Ha azonban, amint sejtjük és amely vélekedésre feljogosít bennünket eddigi viselkedése, a közvélemény erőteljes nyomása alatt sem tudna Apponyi Albert gróf reátévedni arra az utra, melyet neki politikai multja, politikai becsülete és önérzete kijelöl; ha szembefordul azokkal, kik az általa elejtett követeléseket felvették és elhelyezték a nemzeti követelések közé; ha következetes — következetlenségét még kurtának tartva, megtoldja azt egy újabb ballépéssel; akkor Széll Kálmán miniszterelnök továbbra is — bár csak rövid ideig — megmarad a kormányelnöki széken és elkövetkezik az ex-lex, melyért most a felelősséget teljes odiumával — nem az ellenzék — de a kormány és pártja, Apponyi Albert gróf és hívei fogják viselni a történelem ítélőszéke előtt.

Való igaz tehát: a helyzet tisztázása következik el Apponyi Albert gróf és Széll Kálmán beszédét után, de ez arra lesz jó, hogy kétségtelenül meg lehessen állapítani, kinek kell valóban felelősséget azért, hogy az ezredéves magyar alkotmány sáncain rést törtek, melyen át azt felrobbanthassák. Ezt a herostatesi munkát pedig nem az ellenzék, hanem a hatalmon lévő párt végezte.

— A bentmaradók. Bár minden lap megőszölte s a természetes következtetés is így kívánta: a három nemmel szavazó szabadlevél párti képviselő maig is benn ül a pártban, sőt egyikük, az öt megkereső újságíró olyképen világosította föl, hogy:

— Most még inkább bentmaradunk! A bentmaradók az az álláspontja igazolja a szabadelvű párt kebelében föllelemkedett áramlatok irányát. Ez az álláspont bizonyítja, hogy a mennyiben egyik-másik kormánypárti képviselő nyíltan szembe helyezkedik egy miniszterrel s mindamellett nem lépnek ki a párt kötelékéből, úgy a párt uralomra jutó része osztja a nyíltan fölépített Ivánkáék álláspontját s nem csak, hogy megtűri, de szívesen is látja kebelében és bizonynyal bensőleg úgy gondolkozik: vonja le mindezekből Fejérváry a konzervenciát. Menjen ő. Bukjon ő.

Városi közgyűlés.

Saját tudósítónktól.

Kolozsvár, ápr. 21.

(A fogyasztási adók házi keze-
lése.) Tegnap délután folytatták Béli Ákos gróf, főispán elnöksége alatt a városi közgyűlést. Jelen voltak: Szvacsina Géza, Fekete-Nagy Béla, Lakatos Ferencz, Póczy Mihály, Somodi István, Hevesy József,

Rueska Lajos, Szabó Samu, Bartha János, dr., Tanács József, Fodor Zsigmond, dr., Deák Albert, Kuszó István, Dobál Antal, Kiss Mór dr., Gajzágó Albert dr., Vikol Kálmán, Ehrlinger Lajos, Tamásy István, Szekula Ákos, Gensierich Gusztáv dr., Fekete Gábor, B. Bakk Lajos, Gombos Ferenc, Fédor Ottó jegyző. Felben maradt a fogyasztási adók házi kezeléséről alkotott szabályrendelet tárgyalása s így annak folytatása nyitotta meg a közgyűlést.

Fekete-Nagy Béla tanácsos ismertette a szabályrendelet hátralevő pontjait és a szakosztályoknak erre nézve tett javaslatát.

Somodi István a tisztviselők nyugdíj nélküli alkalmazásában méltánytalanságot lát, különösen a vámhivattól átvett tisztviselőkre nézve. Indítványozza, hogy ezeket nyugdíjigénnyel alkalmazzák.

Szvacsina Géza, Szabó Sámuel, Fekete-Nagy Béla, Kiss Mór dr. felszólalásai után a közgyűlés a szabályrendeletnek a nyugdíjigényre vonatkozó részét a vámhivattól átvett tisztviselőkre nézve oda módosította, hogy az eddig nyugdíjigénnyel alkalmazott tisztviselőknek eddigi fizetések után átvétel esetén is megmarad a nyugdíjigényük.

A szabályrendelet többi pontjait Rueska Lajos felszólalása után változatlanul elfogadták.

(A közúti sinei.) A kommunitás régebben meghagyta a közúti vasut részvénytársaság igazgatóságának, hogy a már használaton kívül levő pályatest sineit szedesse fel.

A társaság kérvényt adott be, amelyben kérte a határozatnak a villamos kérdés eldőléséig való felfüggesztését, miután villamos vasutat szándékozik beállítani. A közgyűlés ezzel szemben a szakosztályok javaslatára kimondotta, hogy a Ferencz József-uton, a Wesselényi Miklós, Unió-utcaiban és a Monostori-uton az utcakeresztezőkénél és kanyarulatoknál egy hónap alatt; a többi helyeken pedig októberig szedesse fel a sineket a társaság.

(Utcaszabályozások.) Az idén keresztült viendő szabályozások kérdésénél, tekintettel a város zilált anyagi helyzetére, csupán a Sétateri és Minorita-utca, valamint a Honyadi-tér jobboldalának — a Király-utcaig — aszfaltozását fogadta el a közgyűlés.

(A város hátrálékai.) Az 1901. és 1902. években a fizetések teljesítése körül 121046 korona hátrálék mutatkozott. Ennek a fedezésére egy 10 év alatt évenként 10 százalékkal törlesztendő kölcsön felvételét határozták el és utasították a tanácsot az ez irányú tárgyalások megkezdésére.

(Az adótörvény revíziója.) Kuszó István bizottsági tagnak az adótörvény revíziója iránt intézendő felirat tárgyában tett indítványára utasította a közgyűlés a tanácsot, hogy az indítvány értelmében intézzen feliratot a képviselőházhoz.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Egyetem-utca 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyszög centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyilttér soronként 40 fillér.

(A műemlékek irtása.) Igen érdekes incidens merült fel a város területében talált műemlékek és régiségek elővételi joga tárgyában alkotott szabályrendelet előterjesztésénél. Salamon Antal tanácsos előadja, hogy a szabályrendeletet dr. Haller Károly egyetemi tanár, bizottsági tag készítette s kéri a közgyűlést, hogy azt egész terjedelmében fogadja el.

Szabó Sámuel régi mulasztások helyrehozását látja a Szabályrendelet elkészítésében s ő a maga részéről készséggel elfogadja azt.

Az elnökölő főispán már csaknem enunciója annak elfogadását, midőn Salamon tanácsos áll föl szólásra.

Hosszu idő óta előadója e tárgynak — ugymond — de ő nem tapasztalta, hogy valaha olyan becses műemlékek kerültek volna elő az ásások alkalmával, melyeknek elkallódása káros lett volna. Hivatkozik dr. Finály Henrikre, a ki mindig nagy gonddal gyűjtötte össze s szerezte meg az Erdélyi Múzeum régiségtárának a talált műemlékeket. Hosszasan és nagy előszeretettel fejteti a vízvezeteki és csatornázási ásásoknál talált római kőkoporsókat és házi szentélyekhez tartozó, feliratokkal ellátott kódarabokat, melyek csaknem semminemű műbecsrel sem bírnak s egy egyetemi tanárnak is dicséretére való fejtegetésében arra a következtetésre jut, hogy azért kár volna jövőben egy pár ahhoz értő, tudós, de évi 6—8 ezer koronával dotált műemlék felügyelői állást rendszeresíteni.

No már ezt Szabó Samu bátyánk sem hagyhatta szó nélkül. Főttételezni róla, hogy ő, a ki minden újabb terhet ellenez és megfelelőbb, felesleges költségbe verje a várost az még sem járja. Hevesen tiltakozik ilyen gyanúsítás ellen s rá szól Salamon Antal tanácsosra, hogy jobb lesz, ha leül és nem beszél. Általános derűtlenség követte Szabó Samu kijelentéseit, mire Salamon Antal a rendreutasítás ellen tiltakozik a szólásjog nemében s hivatkozik arra, hogy Szabó Samu mulasztásról beszélt, a mi ellen ő tiltakozik. A nagy ingerültségnek az elnökölő főispán vetett végett, kijelentvén, hogy Szabó Samu bátyánk általánosságban használta e kifejezést, mihez azután Salamon tanácsos is belenyugodott csupán a monokliáját meg párszor nagy mérgesen, hogy egyetemi katedrára szánt és a régiségek tudományáról szóló előadását egy nem kevésbé tudós professzor megzavarta.

Ez incidens után a javaslatot elfogadták.

(Jelentések.) A mult évben végzett utcaburkolati munkálatokról beterjesztett jelentések tudomást vétele után, elnökölő főispán a gyűlést ma délutánra elnapolta.

TÁRCA.

Illik, nem illik.

Irtá: Elza.

A legszarnokabb abszolutizmussal uralkodik az egész műveltnék látszani akaró világon az illem. Jussa van hozzá. Nincs hely, kor, idő, semmiféle mozzanat nincs, a melyhez az illemnek köze ne volna. Mint valami szigorú, részrehajlatlan öreg bíró, úgy ül fenn a helyzet magaslátán s bírói éleslátással korbolt, fenyít, leckéztet minden legcsekélyebb kihágást. Kezében óriás, vas-kos kötet, a melyben katonás illemudással, fészeken, egymás mellé sorakozott öreg betűk hirdetik tanait s kérlelheteretlen szigorú olvasásuk rá a vétkezőkre a paragrafusait. Pedig nem is országgyűlésen szavazták meg az öreg bíró törvényeit, semmi féle internacionális kongresszuson nem is tárgyalták szabályrendeleteit, hanem jött egy Künige, a ki hízeglen tudott az öreg bírónak s összeirt egy egész rakás szigorú törvényt, aztán lássák az emberek, hogy tudnak eligazodni Ariadne mentőszála nélkül a labirintusban.

Különösen a mai társadalomnak valóságos szécessziós kínóvása az illem. Olyan merev, szögletes, hogy az ember akarva, nem akarva, minduntalan beleütközik vagy az illembe, vagy az életbe. A ki az élet túszurásai miatt nem akar szakítani az illemmel, az az élettel keveredik gyakran konfliktusba; a ki fitymálja az illemet s csak azért, hogy egyénisége minél eredetibb, szellemesebb színben tűnjék fel, sutba dob

minden írott betűt, paragrafust, az léptenyomon összekoccan az illemmel, az emberekkel.

Ép úgy téved, aki mindenben ragaszkodik az illemhez, mint az, a ki fitymálja, lenézi minden betűjét. Ha mindenki mindig rabja lett volna az illemnek a röghöz, formához, rideg szabályokhoz kötött etikettnek, mi lenne ma a történelemből? Hova lennének nagyjaink? Es mi történnék vőünk az élet hétköznapi zajában, a hirneves és névtelen hősök meg hősnők ezrei nélkül, a kik habozás nélkül emancipálták magukat ott, a hol kellett és akkor, a mikor lehetett az illem szűkebbül korlátai alól. Mi lett volna a világból, ha a Jean d'Arcok, a Zrínyi Ilonák nem lettek volna elég erősek, állhatatosak dacolni az emberekkel, a társadalommal, illemszabályokkal?

Milyen nevelésesen kicsinyes volna egy Mária Terézia, aki gondolkozik, hogy elmenjen-e az országgyűlésbe, mikor ott csak férfiak vannak jelen. Mennyit veszítenék lelkésüit, eszményi nagyságukból az egri nők, ha hőseik, bátor tettüket habozás előzte volna meg, hogy vajon hűtlennék legyenek-e bájosan szende, nőies egyéniségűkhöz, mert hiszen embereknek ölni, lángoló faklyákkal, forró szurokkal, hatalmas kőekkel halált osztogatni csöppet sem nőies dolog. De hol marad ott meggondolás, habozás, a hol féktelen szenvedély, erős akarat s a pillanat heve hívak kenyértörésre, mikor nem filozofálással, hanem biztos csapással kell elvágni a legösszekuszáltabb gordiusi csomót?

Persze az élet nem áll csupa történelmi nevezetességű tényből, hanem merő apró túszurásból. Mindenki ad és kap túszurásokat; no és adni jobban esik; mint

kapni, az már régi igazság. És ezek az apró túszurások inkább az embereket sértik, mint az illemet. Mert az illem különöségeihez lehetőség mindenki ragaszkodik, az az álarc, a mivel rejtgetik, leplezzetik igazi arcukat. Illemnek lenni kell, mert a nélkül nem állhat fenn társadalom, nem érintkezhetnek emberek, de nem betű, nem élettelen, hideg formák szabályozzák paragrafusait, hanem a lélek, a szív, az a bizonyos hatodik érzék: a tapintat, a mely lelkismeretesen figyelemzei az embert: tedd ezt, ezt ne tedd, tartsd magad ehhez, attól óvakodj! Van egy életszabály, szinarany igazság van benne: minden fogas kérdésben azt tegye az ember, a mit kevésbé szívesen tesz, a mi nehezére esik s akkor biztosan helyes uton halad.

Mi haszna mutat más arcot az ember, mint a milyen van? a legsűrűbb fátyolban is át lehet látni és a legtökéletesebb álarc alól is kivillan a szem, a lélek tükré és elvőtre, néha-néha a legescikéssé álarc alatt is mond igazságot a száj és az a véletlenül, rejtve mondott igazság, a mely illemszabályokba burkolózott, hogy lesből támadjon prédájára, sokkal jobban szur és fáj, mint az, a mely talán illetem formában, de őszintén és nyíltan árulja el a valót. Ezzel szemben az is természetes, hogy mindenki távol tartja magától és kerülni igyekszik az illetem, goromba, tapintatlan embert, mert semmi sem hat oly kellemetlenül a jó izlésű, finom érzésű lélekre, mint goromba, izetlen megjegyzések, az illem szantszándékos, erőszakos kerülése.

Jól megérteni és helyesen alkalmazni az illem törvényeit, ebben áll az udvarias finomság titka. Fel kell ismerni a helyzetet és meg kell alkudni vele. Hiszen még a

büntetőtörvényeket is ide-oda lehet forgatni, magyarázni, alkalmazni, miért volnának merevebbek, rendihetetlenebbek az illem törvényei? A bíró mielőtt törvényt alkalmazna, számol a vádlott életviszonyaival, az enyhítő körülményekkel, a korral. Aztán időről-időre ép oly nagyot ugrik az illem is, mint a büntető igazság. Rég idejét mult, ősidő lett az igazság hajdani jelszava: szemet-szemért, fogat-fogért. Rég kimentek a divatból az Istenítéletek is — és ugyan mit szólanának az emberek ahhoz, ha az utcákon ma is öröm ujjongó, táncoló tömeg vonulna minduntalan végig, úgy mint régen valamikor a Mózes idejében, mikor a legelőkelőbbek nem rösteltek örömlükben végig táncolni az utcán? És ugyancsak nagyot néznének, ha például bálakon finom, lengő zsebkendő tartaná össze a táncoló párokat épen úgy, mint nem is olyan borzasztó régen, mindössze néhány évtizeddel ezelőtt.

Az illem a divattal változik, csak-hogy szűnellenül kergetik egymást. A divat meg mindig elől s egy kakaslábbal elmaradva, lassan cammog utána az illem. Régebben még összejátszta mind a ketten, miglen valahol a századok viharos forgatagában elmaradt egy taktussal az illem és azóta rettenetes disszonantiával játszanak, nem is érkeznék soha egyszerre a befejezéshez. Az illem mindig elkésik. Azért van az aztán úgy, hogy a mi divatos, az még nem illik és a mi illik, az már nem divatos. Például öt-tíz évvel ezelőtt valóságos bicikli-láz fogta el a nőket. Megnézték, megszólaltak a bicikliző hölgyeket. A biciklizés nem illet, de divatban volt. Ma már megszokták volna az emberek, illem-codex-ek sem emelnének ellene ki-

fogást... hja de a hölgyek ma már mind eladták gépjüket, az egész láz divajtát multa. Újabb divatot kerget most az ősi illem: ma cigarettel-láz fogta el a nőket, pedig az öreg illem ugyancsak firtorgatja az orrát, ha észreveszi, hogy hölgyek, különösen nyilvános helyeken rágyújtanak. Lesz idő, mikor beérkezik a helyszinére, hanem akkor már — meg vagyok győződve róla — egy hölgy sem fog cigarettát venni a szájába.

Ez körülbelül azért van így, mert az emberek nagyrésze hova-tovább annál kevesebbet törődik az illemmel és csak a divatnak hódol; másik része pedig üstökénél ragadja a divatot és úgy hurcolja azt az illem törvényszéke elé a vádlottak padjára, hadd tegyen igazságot az illem. Az egyideig ötlő és hatol, nem is tehet másként; szítja a divatot, a divat pedig szítja az illemet, hizeleg az embereknek és lájítja őket. Biráját pedig azzal bosszanja végig, hogy úgy tesz, mintha álarcos bálón volna s ujjal mutatva az illemre, elkiáltja magát: »A bas les masques!« De a divat fals hangon beszél, erőszakos, hazug és igazga. Illem és divat hevesen összekuszálkoznak. Az illem csaknem megfedelkezik magáról, hiszen elvőtre ő sem angyal, hogy a divat cinikus, hóbortos botlásait szó nélkül tűrje, egyszer majd kijön ő is békétüreséből, akkor aztán olyan illeműdött divatot sosem látott a világon, mint a milyenre ő fogja tanítani rákacátlanokodó vetélytársát!

Csak arra vagyok nagyon kíváncsi, hogy vajjon mit fognak ahhoz szólni az emberek?

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, április 21.

Gróf Apponyi Albert elnök megnyitja az ülést.

A mult ülés jegyzőkönyvét felolvassák és hitelesítik.

Széll Kálmán miniszterelnök: Előterjesztést tesz a 15 tagú kvótá bizottság (10 orsz. gyűl. képvis., 5 főrend) megválasztása iránt, miután a hozzájárulási hányad ez év július 1-ig van megállapítva. Kéri a határozati javaslat kinyomtatását, szétosztását, napirendre tűzését, illetve a ház kiküldendő tagjainak megválasztását, s azután határozatnak a főrendiházzal való közlését.

Elnök: Ily irányban fog intézkedni. Ezután áttér a Ház az indemntás folytatóság tárgyalására.

Lengyel Zoltán: A nemzet bajainak kuforrása és oka az, hogy négy száz évén át engedékeny volt a dinasztiaval szemben. Most már az uralkodóház is érzi, hogy elérkezett az ideje a leszámolásnak. A nemzetnek a királyi családért érdekeit nem szabad feláldozni, s ha létezők ezt kívánják, élni fog a dinasztia nélkül is. (Helyeslés a szélsőbalon.) A koronának el kell bocsátania maga mellől tanácsosait, hogy magától a nemzetből ismerje meg a helyzetet. (Igaz! Ugy van! a szélsőbalon.) — Majd a kormány párttal s különösen gróf Andrássy Gyulával és Tisza Istvánnal foglalkozik. Mindenki félve kérdezi odaát, mi lesz, mit hoz a jövő? A felelőgyűlő beteg ember is, az az utcára megy, azt hiszi, hogy a legkisebb fuvalom már halálát okozhatja. A tudósidal is ilyen, ürölne, ha a mai helyzetből szebb korra virradnának, de fél, hogy a mi küzdelmünk mégis bajt idézhethet elő. — Ez azonban minket nem tarthat vissza, mert a ki akar, annak merenie is kell.

Kubik Béla: És a kinek hite van.

Lengyel Zoltán: És akinek hite van, annak nem szabad visszaradni a harcól. Majd meglátjuk, ki lesz az erősebb. Az országra a legnagyobb szerencsétlenség volna, ha mi lennének a győzelmek, mert akkor elpusztulna hazánk. De semmiestre sem szabad eleve mondani s beleenygni a mai állapotba azzal, hogy úgy sem lehet ezen változtatni.

Azt mondják, válság előtt állunk, de milyen előtt, párt-, kormány-, alkotmányválság, vagy pedig a monarchia, a dinasztia válsága előtt?

Ezek a válságok mind egymásból következnek s alapjuk az, hogy az 1867-iki törvényekben megállapított paritást meg nem tartották. Csak a központi hatalom erejét növelték, míg a nemzetet elgyöngyítették, elernyesztették, az ellentétlára képtelenné igyekeznek tenni. Az ex-lex itten nem most fog beállni, mert tulajdonképpen ex-lex uralkodik nálunk 1526 óta.

Hosszasan foglalkozik külügyi képviselőnkkel. Régebben képviselve voltunk főuraink által a külügyi képviselőinkben.

Beöthy Ákos: De nem volt köszönet enne. (Derűtlenség.)

Lengyel Zoltán: Ma azonban alig maradt hírdőndőnek egy-kettő is belőlük a diplomáciában. Főuraink elvesztették helyüket a hadseregben, a diplomáciában, az udvar körében.

Pedig e helyeken kellene befolyásukat a nemzet javára érvényesíteni. Szeretné, ha az arisztokrata tagjai, akik első a vagyonban és gazdaságban, lesznek első a munkában és a hazafiságban. A cseh mágánások hirdetik az udvarnál is mindenütt a hazafiságot. (Igaz! Ugy van! balról.)

Beöthy Ákos: Lobogtatják a cseh lobogót.

Lengyel Zoltán: A cseh arisztokraták magukévá tették a cseh paraszti álláspontját, a magyar arisztokrácia is tegye magáévá a magyar paraszti álláspontját, melyen a függetlenségi párt is áll. (Helyeslés balról.) A nemzeti élet elsorvadása mutatkozik a honvédségben is, a hol a közös hadsereg elemeit helyezik el.

Kaas Ivor br.: Hogy ők fizessék a nyugdíját.

Lengyel Zoltán: ... hogy elnémetesítsék a honvédséget.

Rákosi Viktor: Hogy Grátzban költsek a pénzük.

Lengyel Zoltán: Ezelőtt gondoskodás volt arról, hogy a honvédséget az ország határán ki ne vihessék.

Kecskeméthy Ferenc: Arról is gondoskodott Fejérvári!

Báró Fejérvári Géza: Tartsa meg bölcsességét magának! (Nagy zaj a baloldalon.)

Felkiáltások balról: Micsoda beszéd ez! Ez nem járja!

Kubik Béla: Mi tanulni akarunk a honvéd minisztertől, de ő sohase akar tanulni!

Leszkay Gyula: Idején hepciáskodni. (Zaj.)

Elnök: (csöngtet.) Csendet kérek. Ne zavarják a szónokot.

Kubik Béla: Mindig ő kezdi a gorbóhódást! (Zaj.)

Kecskeméthy Ferenc: Azért bakanacos, hogy gorbóhódokdjék!

Lengyel Zoltán azután folytatja beszédét, szónoklatát időről-időre felolvasásokkal tarkítva és kibeszéli az ülést.

BLÓFIZETÉSI ÁRAK:

Egy óra	2 korona
Negyed évre	6
Félévre	12

UJSÁG.

szekesztősége és kiadóhivatala
Kolozsvárt, Egyetem-utca.

Sajtópörök

a törvényszék előtt.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, április 21.

Két sajtóügyet tárgyalt a tegnapi napon, a kolozsvári kir. törvényszék.

Mindkét ügyben Szász Ödön hírlapíró kollegánk a »Magyar Szó« munkatársa állott a törvényszék előtt.

Az egyik perrel Giurgiu János dr. kolozsvári ügyvédjelölt volt a panaszos. Nevezett ugyanis politikai okokból régebbi idő óta ellenfele Andre László dr. kolozsvári ügyvédnek. Az ellenségeskedésnek egy utca attak lett az eredménye, a midőn ugyanis Giurgiu megkorbácsolta Andre László drt.

Erről az utcai támadásról jelent meg egy közlemény az »Ujság«-ban, melyben Giurgiu eljárása »gyáva orvítamadásnak« volt minősítve.

A tárgyalás során Szász Ödön beismerte, hogy a bepanaszolt közleményt ő adta ki, de a kéziratot Andre László dr. adta át neki. Sérteni nem akart, a cikk közreadásánál a közérdek vezette.

Dr. Giurgiu János főmagánadvó, Szász Ödön fenti nyilatkozata alapján, a vádat visszavonta, azzal a megjegyzéssel, hogy miután a tulajdonképpeni sértő, a ki politikai ellenfele, nem büntethető, Szász Ödön meg büntetését nem kívánja.

A törvényszék az ügyet ez alapon be-szüntette.

Ezen ügy befejezése után, Silló Gyula óhajtott ismét kireperálni, a különböző bíróságok által már többször kilyukgatott becsületét.

Bepanaszolta ugyanis Szász Ödönt, mert az »Ujság« 1901. december 20-án megjelent számában »Helyzerzés leánykereskedéssel« című cikkben írta róla, hogy leányokkal kereskedik.

Szász Ödön beismerte a bíróság előtt, hogy ő az inkriminált cikk szerzője, de a közérdek vezette a cikk megírásánál, mert közvetlenül Petrő Juliska előadásából merítette az adatokat, a kinek az erényét Silló Áruha akarta bocsátani.

A törvényszék elrendelte az állított tények bizonyítását és kihallgatta Petrő Juliska kávéházi pénztárosnőt, a ki előadta, hogy helyzerzés végett folyamodott Silló Gyulához, ki előbb egy nem tisztességes helyet ajánlott neki, azt visszautasította s azután, midőn észrevette Silló, hogy szorult anyagi helyzetben van, egy urat ajánlott, hogy az gondoskodni fog segélyezéséről, ha neki találkat ad. Petrő Juliska ezt az ajánlatot megvetéssel utasította vissza és azután előbb a rendőrkapitánysághoz ment panaszra, azután pedig elbeszélte az esetet az »Ujság« szerkesztőségében s ő kérte, hogy esetét hozzák nyilvánosságra.

Silló tagadta, hogy Petrő Juliskának az állított ajánlatot tette volna.

— De igen, — vágta szemébe Sillónak ingerülten a tanu. — Ön nekem olyan ajánlatot tett, a mit itt nem is tudok elbeszélni és azért, mert nem fogadtam el, visszatartotta a könyvem, így akart kényszeríteni, hogy aljas ajánlatát elfogadjam.

Kihallgatta ezután a törvényszék R. M-né tanut, ki megerősítette Petrő Juliska abbeli állítását, hogy Silló Gyula megbíztotta otthon felszólította, hogy adjon találkat egy urnak.

A bizonyítási eljárás befejezése után dr. Hunyad Lajos védő rövid beszédében remutatót arra, hogy Szász Ödön azt, a mit állított, be is bizonyította és kérte fölmentését.

A kir. törvényszék fel is mentette Szász Ödönt a vád és következményei alól azzal az indoklással, hogy a cikkben foglalt állításait sikerült be is bizonyítani.

Alkohol ellenes kongresszus Budapesten.

Expressz tudósítás.

Kolozsvár, április 21.

A magyar kormány a Brémában ülésű magyar kongresszust a legközelebbi nemzetközi kongresszusra, Budapestre hívta meg és a költségek fedezésére 10.000 koronát ajánlott fel. Valószínű tehát, hogy a tízedik nemzetközi kongresszust Budapesten tartják meg. A berni Kongresszuson rendkívül érdekes volt Bendley József bradfordi tanár felszólalása. — A korcsma reformról szólott.

A korcsma reform kérdéséhez angol nek szólott Bendley József bradfordi (Angolország) tanár, kinek a tekintetben személyes tapasztalatai vannak, mivel Bradford egyike azoknak a helyeknek, hol a legtöbb sört gyártanak és fogyasztanak. Ismertetett az angol alkotmányos korcsma intézményét. — Helven esztendeje, hogy így alkoholmentes korcsma létezik, melyek teljesen üzleti alapa vannak fektetve.

A részvénytársaságok, melyek alkoholmentes italokat árúsít korcsmahelyek felállításával foglalkoznak, 7—12 százalékos osztályt fizetnek. Most már alig van város, hol alkoholmentes korcsma létezik. — Polemizál a gotenburgi rendszerrel, mely Angliában nem vált be, — mert alkalmaul szolgál, hogy az ifjúságnak és azoknak — kik egyébként nem innának, hol alkoholt fogyasztanak.

A következő előadó Fitger Péter, gotenburgi igazgató volt, aki a svéd gotenburgi rendszert ismertetette és pártolta, mert ez mentette meg a svédekkel a teljes pusztulástól. A gotenburgi rendszer, melyet Gotenburg városa kezdeményezett, abban áll, hogy a városi hatóság a korcsma engedélyt nem egyesekre, hanem társaságokra ruházza, melyek nem nyereségből, hanem közérdekből kezelik a korcsmákat. A társaság (bo-

dog) csapost állít a korcsmába, a ki fix fizetést kap. Ennek abszolote nem áll érdekében a fogyasztást növesztetni. Külön jutalék csak azok után az italok után van, melyek alkoholmentesek (kávé, tea, ásványviz stb.) Az alkalmazott tehát csak nagyobb mérvű fogyasztásra fog törekedni. Nem áll, hogy a gotenburgi rendszer csak a pálinka fogyasztását csökkenti. Nem tökéletes intézmény, de aki támadja, nem lehet őszinte hiva a mértékletességi mozgalmnak. A városok a koncesszióért jutalékban részesülnek. Az ezekből befolyó összeg jótékony közszéki kiadások fedezésére fordítatik. A gotenburgi rendszer gyakorlati voltát az is bizonyítja, hogy úgy Angliában, mint Németországban utánozzák. A német császár állandóan érdekli a korcsmareform kérdése iránt.

Az elmaradt Gotterhalle.

Az aradi önkéntes-bál haszna.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, ápril. 21.

Talán egy évben sem emlegették Aradon annyiszor az aradi 33-as önkéntesek nevét, mint éppen az idén. Az ügy, amiért napirenden voltak, nem volt ugyan kellemes s így annál érdekesebbnek hangzik az, hogy az önkéntesek szombaton lefolyt bálja valóságos hazafis missziót teljesített.

A hirhét önkéntes-bál volt ugyanis közvetlen oka annak, hogy vasárnap virradóra nem játszottak Aradon a katonák zenekar vagy öt-zör-hatszor a Gotterhaltét, a melyet különben minden évben ez alkalommal el szoktak játszani.

Az eset a következőképp történt: A románok feltámadási körmenetén rendszeres egy század közösbaka is vevő részt — mint diszkiszeret s így történt az idén is.

A menet a román templomok szökta megkerülni s valahányszor a szentséget felmutatják, a katonaság megáll s a század parancsnoka imához vezényli a legénységet.

A gyakorlati szabályzat értelmében imánál a katonazenekarnak a Gotterhaltét kell játszani, de vasárnap ez elmaradt, azon egyszerű okból, mert a zenekar nem volt ott, hanem az önkéntes bálban játszott s így meg kellett elégedni azzal, hogy a századkürtös a »Generalmarsch« első részét fújta el az imához.

Nem irtóztunk tehát akkor, midőn kijelentették, hogy az önkéntes-bál hazafianak tetsző dolgot teljesített azzal, hogy a zenekart lefogalta s a magyarfölnök oly kellemetlen Gotterhaltétől megkímélte a vértanúk városát.

Ezek után nem maradt más hátra, mint kívánni, hogy mentől több önkéntes-bál, vagy hasonló ünnepség legyen az országban, hogy ezáltal ne érjenek reá a katonai zenekarok mást, mint keringőt és polkát játszani, valahányszor a Gotterhalténak kellene elhangzani.

A kassai sikkasztás.

A polgármester lemond.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, április 21.

Az a nagy sikkasztás, melyet Horalek Ferencz, Kassa város főpénztárnoka elkövetett, Nagy elkeseredést okozott a kassai polgárság körében. Bizonyosra veszik, hogy az elsikasztott összeg jóval megkészszeresi az eddig kimutatott hiányt és a befűgminisztériumból kiküldött szakközlegnek, a kik hétfőn kezdtek el a pénztár rovacso-lást, hetekig kell dolgozniok, míg befejezhetik munkájukat. A polgárság nem a rossz-akaratot látja a felfedezett sikkasztásban, mert ugy Horalek Ferencz főpénztáros, mint közvetlen ellenőrző közege, Holloy Adolf főszámvevő vagyonos emberek és a város kárát meg tudják téríteni, hanem az a végtelen könnyelműség keseríti el a lakosságot, a melylyel a város vagyonát kezelik.

Legkínosabban érinti az ügy Münster Tivadar polgármestert, ki már negyedszázada áll Kassa város élén, aki vakon bízott tisztviselőitársai becsületességében és hiányzott nála az erély. Münster Tivadar különben — mint Kassáról jelentik — míg a vizsgálatot befejezik, megmarad állásában, azután beadja nyugdíjazása iránti kérelmét.

Bodnár Ferenc vizsgálóbíró szombaton ismét kihallgatta Horalek Ferencet, de minden eredmény nélkül, mert az elsikasztott összeg hováfordítására nézve nem tud felvilágosítást adni. A vizsgálóbíró azonban azt hiszi, hogy a sikkasztó főpénztárnak büntétsai is vannak s ezért ebben az irányban nyomozást indított meg. Bodnár vizsgálóbíró ma kihallgatta a pénztári tisztviselőket, valamint a sikkasztó főpénztáros közvetlen ellenőrző közegét, Holloy Adolf főszámvevőt is. A városban az események fejlődését nagy izgalommal várják.

A hiány különben — mint pontosan megállapították — 105,014 korona. Münster Tivadar polgármester tegnap sajátjából fizette a dóm-építő munkásokat, mivel az építő-alap készpénzzel elsikasztották.

— A végtelenül zűrzavaros, könnyelmű, rendszertelen kezelést jellemzi az, hogy Horalek évek óta önkényesen, hivatalos jelleg híjján levő elismervényeken kiutalt

pénzt. Tisztviselőket utalvány nélkül segített, a mi apró magánjegyzetekből derült ki. E jogtalanul felvett előlegek 20 és 2000 korona között váltakoznak. A főispán utasította a polgármestert, hogy a tisztviselőktől haladéktalanul, nyolc napi terminussal hajtsa be ezeket, érdekes letét a pénztárban egy nyugdíjas özvegy váltója is, melyet Horalek állított ki a pénztár javára.

A városi bérházban Horalek óriási borpincét bérelt évek óta, de egy filért sem fizetett. A házkutatáson különféle utalványokkal tett dobozi foglaltak le. — A pénztári Wertheim-szekrényben Horalek magánirányai között mesés össze-vissza-ágban szanaszét pénz találtak levelekbe, papírokba gyűrt széthányt hivatalos pénzt apránként szedett össze a bizottság. Az összes könyvek használhatatlanok.

Horalek valamikor katonatiszt volt és a közönséggel durván bánt. A boszniai hadjáratban mint 34-es főhadnagy vett részt. A hétfőn érkezett belűgyminiszteri szakközleg fölveszik a város törzsvagyonának állását. A mostani főkönyvből ez nem állapítható meg, mivel nyilvántartás ugyszólván nem is volt. A regálé kártalanító kötvények értékesítését, hováfordítását senki sem tudhatja, sehol jelezve nincs. A hangulat a városban rendkívül ingerült.

Fölmentett gyermekgyilkos.

— Expressz tudósítás. —

Budapest, április 21.

A bécsi esküdtbírószág tegnap izgalmas ítéletet hozott. Fölmentett egy szerencsétlen leányszonyt, aki kétségbeesett helyzetében megölte a bűnbén fogamzott gyermekét.

Kozák Annának hívják, szobaleány, Pozsony-megyei születésű. A leánynak három év előtt egy gyermeke született, akit a saját keresetéből kellett eltartania.

Tavaly ismét anyává lett s most már két gyermek elátásáról kellett csekély fizetéséből gondoskodnia. Kozák Anna rongyosan járt, minden keresetét a két fatyru eltartására kellett fordítania. A bűnbé esett leány kétségbeesett s másodszülött gyermekét megfojtotta.

A kis holttestet a házban, ahol szolgált, a padláson egy ládába rejtette. Tíz nappal a gyermekgyilkosság után belebetegedett a titkos szülés következményeibe. Az orvos konstatálta, hogy a leány szült s kérdezte hol a gyermek?

A leány megtagadta a felvilágosítást, mire az orvos jelentést tett a rendőrségnek. Megindult a nyomozás s egy családleány besugására a rendőrök felfedezték a padláson elrejtett láda titkát. Kozák Anna most már nem tagadott s letartóztatták.

A tegnapi tárgyaláson Kozák Anna eként védekezett:

— Örült voltam, a tej a fejembe szállott. A gondolat, hogy ismét gyalázatba essem, kétségbeejtett, attól tartottam, hogy az apám, a ki bír a faluban, agyon fog tüni. Ugy gondoltam, hogy a gyermek ugys éhen fog pusztulni, mert hiszen kettőt nem tudok eltartani. És örült kétségbeesésemben megfojtottam gyermekemet. Kérem ítélnék halálra.

Az esküdtbírószág kilenc szóval három ellen kimondta, hogy a leány nem bűnös a gyilkosságban, mire a bíróság felmentette őt. Kozák Annát nyomban szabadon bocsájtották.

UJDONSÁGOK.

Dal a 63-asról.

Kolozsvár, április 22.

A rendőrállás diszes állás,
Sok bús garast költ rá a nép....

A rendőr bácsi cifra bácsi,

A válla széles, bajza szép.

A válla széles, bajza szép.

A válla széles, kardja éles,

A szája, hah, minő beszédés!

Jaj hogyha sujt, jaj hogyha vág!

Jaj hogyha rád szól: „Nagyapád!”

Ha rád szól: „Mars-, a nagyapád!”

A pandúrállás fényes állás,

A pandúr nyugton alhatik.

Csak egy van ébren, nyárban, télben,

Csak egy: a hatvanharmadik,

A büszke hatvanharmadik.

A tisztelt hatvanharmas számú,

Nem holmi renyhe, gyáva bábu,

Miké a többi vajlegény,

A sok-sok utca szögletén, —

— Biz ő merészebb egy legény....

A hatvanharmas sohse nyájas!

A szeme csillag! area mord!

Vészes viharréjt mosolyában!

A szíve szikla! lelke zord!

A szíve szikla! lelke zord!

Ezernyi eszme fő agyában!

Vért lát a Mátýártól porában!

És ő is vérre szomjazik!

A hetyke hatvanharmadik,

Júj, ő is vérre szomjazik!

Hol hős vitézünk áll a posztón:

Siess odébb ott, büszke úr!

Mert jó a hatvanharmas: »Hékás!

Mit látok! Ön csoportosul!

Oszolna tán talán az úr!

Tudom, az úr se pap, se kalmár!

Ki tudja: skribler! forradalmár!

Lódujljon illendőn tovább,

Mert rögvest működik e láb!

.... S jó, hogyha szűnnéad még a láb!

S nehogy a bácsi tűzbe jöjjön,

Eloszik, im, a büszke úr.

Mihaszánk bár fejünkre nőjjon,

Már senki sem csoportosul!

Már senki sem csoportosul!

Ijedve széled minden ember,

Karöltve jární senki sem mer,

A Mátýás-tér oly árva már!

A nyájas hatvanharmas rendőr

Maholnap egymagába jár.

Maholnap egymagába jár.

Arthur.

— (Rákosi Viktor Kolozsvárt.) A Rákóczy-ünne rendezősége felkérte a kiváló toll humoristát, hogy a május 24-én rendezendő ünnepélyen olvasson fel. Rákosi Viktor tegnap sürgőnyileg értesítette a rendező-bizottság elnökét: Kun Bélát, hogy a kérésnek eleget tesz. Felolvasását az ünnepély estélyén a Nemzeti Színházban fogja megtartani. Sipulusz ez alkalommal egy nagyon komoly tárgyú erdélyi történetet fog felolvasni.

— (A komáromiak küldöttsége.)

— Expressz tudósítás. — A képviselőház szünete alatt fogadta Apponyi Albert gróf a Komáromiak küldöttségét, a melyre Kossuth Ferenczel és Barabás Bélával több függetlenségi képviselő is bement a delegációs terembe. A folyosón elfogta őket Fejérvári.

— Hová mentek?

— A komáromiak tiltakozó deputációját fogadni.

— Brávó, — válaszolja Fejérvári — megyek veletek!

És huszárosan kétfelé álló bajusza alól keményen fújta a füstöt és megindult a függetlenségi képviselőkkel

nése, kivel együtt az erdélyi mágna's világ számos tagja vett részt a felolvasás hallgatói sorában. A műsor első pontja a *Mária énekar*: *Áld Sion* című dala volt, mire a tanítónőképző intézet egyik növendéke, *Petrán Rózsi*ka *Rudnyánszky Gyula Mária galambjai* című megváltozt, szép versét szavalta el s a közönség zajos tapsokkal jutalmazta az ügyes szavazatot. Majd *Méray Irén*, a tanítónőképző intézet tanárnője olvasott fel egy alapos tanulmányra valló dolgozatot *Az erény és lelkiismeret erkölcsi életünk óra* cím alatt, miután *Benke Gyula* joghallgató újra egy *Rudnyánszky-verse*t, a *Vezércsillag* ot szavalta el szépen, értelmesen. *Dimjén Zoltán*né *Bán Aladár Jézus* című költeményét adta elő, szintén nagy sikerrel, mire újra az énekkar mutatta be *Ulrich* Géza tanár vezetésével, ismert precíz összejáratát, néhány szép valóságos ének révén. Az estély végén gr. *Majláth* püspök köszöntö meg a közreműködők fáradozását s szavai végeztével a gyermekmenház javára perselyes gyűjtést folytattak, mely a nemes célra 158 kornát hozoz.

— (A házbersegélyző filléregylet májusi ünnepe) Megemlékeztünk már lapunkban a kolozsvári házbersegélyző filléregylet tervbe vett s fényesnek ígérkező tavaszi ünnepségéről, melynek egyik legérdekesebb pontja a földész ruhába öltözött gyermekserceg *arató játéka*, nemkülönben a mulattató *Noé bárkája* lesz. Ez általános érdeklődéssel várt játékból, melybe a buzgó rendező, *Pap-Lőv* Leontin, a Fröbel intézet igazgatójánője ügyesen szőtt belé kedves dalokat, versikeket, kicsi párbeszédeket, már ma délután 2 és 4 óra között tartják a próbát a Fröbel intézetben, hol nemkülönben *Kozma Ferenc*né urnónél mindennemű fővilágosítás nyerhető.

— (A Tribunáról.) A „Tribuna“ nevű vérésszája román újság a Kuriához folyamodott, megfőlebbezván a kolozsvári törvényszék ismert és általános megugyással fogadott ítéletét, mely a lapot mint egy 11000 korona pénzbírsággal sújtotta olyképp, hogy ez összeg a lap óvadékából levonassék. Mint fővárosi tudósítónk közli, a *Kuria elutasította a főlebbezést* s így a hetvenkedő újság tulajdonosainak maguknak kell az óvadék kiegészítéséről gondoskodniok.

— (Megszökött huszárfőhadnagy.) Lejtőre vezette könyvműsége *Semsey* Alfréd bécsi huszárfőhadnagyot. Több rendbeli okmányhamisítást és csalást követett el, hogy a könnyelmű élethez szükséges összegeket előteremthesse. Márciusban szabadságot kért, annak lejártá után azonban nem tért vissza, hanem Amerikából értesítette ismerőseit, hogy szerencsésen áthalozott az új-járga. *Semsey*, mint a vizsgálat kiderítette, ötszököttetésben állott az Orsován letartóztatott *Indy* Dezső uhánushadnaggyal, a kinek révén egy budapesti okmányhamisítóló szerzte be a hamisítványokat. Ilyen hamis kötvény az is, a melyet egy bécsi ügyvédnél depónált és a melyen egy előkelő osztrák mágna's és egy durgadzag huszáriszt szerepelnek mint jótállók. A megszökött főhadnagynak viszonya volt egy bécsi orfeumi énekesnővel, kinek helyette egy kötvényére, melyen a tisztért jótállott, 1600 kornát kellett fizetnie.

— (Népgyűlés az anizskarkártyán.) A képviselőház tegnapi ülése alatt bár Kass Ivor egy érdekes képeslevelezőlapot adott kézről kézre a folyosón és benn az ülésteremben. Az anizskarkártyán levő kép ezt a fölirat viseli: „Népgyűlés a katonai javaslatok mellett.“ Mára a kép néhány gyereket és vagy két száz felnőtt embert ábrázol, akik komoly arccal halgatják egy tárgyoncán álló embernek a beszédét. Közük van hivatalos komolysággal a város dobosa is, kezében egy papírlappal, amelyre a határozati javaslat van írva. Az egész kép a dévai népgyűlést figurázza ki s nyilván valamelyik dévai amatőrnék a tréfás ötlete. Persze nagyokat kacagtak a humoros képen.

— (Bimbóhullás.) Id. Philipp Gyula ker. kapitány Margit nevű 14 hónapos kis leánya 20-án este hosszas betegeskedés után szüleinek legnagyobb bánatára elhunyt.

— (Gyilkossággal vádolt bank hivatalnok.) E hó 15-én szombaton nagy botrány volt Budapesten a Vadász-utcában; egy előkelő budapesti bank hivatalnok a sz. szeveszett volt kedvesével, egy Benedek Julia nevű szobaleánnyal, a kit bekísérték az V. kerületi kapitányságra, hol a szegény leány a következőket vallotta: Mintegy két évvel ezelőtt viszonya volt neki azzal a bankhivatalnokkal, mikor e viszonyok következménye lett, igen megijedt a fiatal ur és rábírta a leányt, hogy menjen el egy a vármegyeház-utcában lakó asszonyhoz, a ki segíteni fog rajta. A leány el is ment, s mintegy 14 napig volt ott, midőn a gyermek megszületett és pedig élve. Midőn az asszony, a kinek a leány volt, ezt látta, addig fojtogatta a kisdud nyakát, míg megfulladt. Azután elűntették a holttestet. A nevezett asszonyt a rendőrség letartóztatta. Tóth János rendőrfőfogalmazó vezeti a számdékos emberölés vádjá miatt megindított vizsgálatot úgy a bankhivatalnok, mint a leány és az „angyalcsináló“ ellen.

— (Felvétel a kolozsvári állami tanítónőképző intézetbe.) A nagymélt. vallás és közoktatásügyi miniszter ur 1903—11374. sz. a. kelt rendelete értelmében a kolozsvári állami tanítónőképző intézet I-ső osztályába az 1903—4 tanévre 30 növendék vétetik fel és pedig 12 bejáró. A beíratások helyek közül 2 ingyenes, a többi fizetéses. A bejáró növendékek részére 3, évi 100 korona ösztöndíjas és 3 ingyen ebéd segélyes hely tartott fenn. A II. III. és IV. osztályba az intézeti növendékek nagy létszáma miatt újabb felvételek nem eszközölhetők. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az igazgatóság.

— (A joghallgatók segélyegyletének jubileuma.) Közölték már a műsorát is annak a kiválóan érdekes matiné-nak, melyet a joghallgatók segélyegylete 30

éves fennállásának megünneplésére, az egyetem aulájában e hó 26-ikán rendez. A közönség nagy érdeklődését mi sem igazolhatja jobban, minthogy a hírom forintos belépőjegyek már mind elkelték s jelenleg már csak a kétförintos főhölgyek kaphatók. A matiné tisztá jövedelmét szintén a szegénysorsu egyetemi hallgatók fősegélyezésére fordítják. A jubileumi ünnepségek folytatásaképpen bankettet is ad az ifjúság. ugyancsak e hó 26-ikán, délelben a *New-York* szálló nagytermében. — A banketten szokatlannal nagy számban vesz részt az egyetem ifjúsága, de sokan jelennek meg ott városunk intelligenciája közül is, hogy a bankett is kiváló sikerének ígérkezik. A banketten résztvenni óhajtok ebbeli szándékukat az egyesület elnökségénél jelenthetik be. Egy-egy teríték ára 6 korona lesz. A matinéra szóló 4 koronás jegyek *Bittó* Rezső és *Voth* Miklós üzletében kaphatók.

— (Mikor a férj uram mulat.) Birkatürelmű ember *Rusz* László, mikor józan; csak az a baj, hogy vajmi ritkán az. Tegnap délután is betűlt munka után az egyik Hunyadi-téri korszamába borozgatni, a minék vége szokás szerint alapos berugas lett. Ilyen illuminált állapotban állított haza Pata-utcai lakására. A vele vadházasságban élő Krisán Mária már éppen lefeküdni készült, mikor Rusz László hazaérkezett. Az asszony egész szeliden szolt rá a berugott emberre:

— Ugyan, László, nem restelled mindig inni!

Több sem kellett Rusz Jánosnak. Nekiesett a már félig levelközött asszonynak s valóságos állati kegyetlenséggel áttötte a kezében levő bottal. Krisán Mária kulescsontját a súlyos botbütések összetörték. Kicsibe mult, hogy nem életével fizetett meg, a miért az urát meg merte szolítani. Ugyanis az egyik ütés, a melyik kulescsontját érte, egyenesen fejének volt irányozva, s ha idején félre nem ugrik, a fejt zuzza össze. Az állatias ember nem elégedett meg ezzel, hanem a félholtat vert asszonyt lakásáról hiányos öltözetében kikergette az utcára. A rendőr őrjárat úgy akadt rá a Hunyadi-téren. A mentőket azonnal értesítették és azok sebet bekötötték és mint súlyosan sérültet beszállították a sebészeti kilikára. A brutális férj ellen megindították a vizsgálatot.

— (Egy önkéntes tragédiája.) Egy finom vonásu, csinos, szép szöke fiatal ember vonult néhány nap előtt három debreceni vöröshajtokás baka szuronyai között Arad főterén a vasúti állomástól, az aradi várba. Szomorú kis menet volt az és sokan bámulták meg a láncravert rabkatonát, kinek arcára volt írva a bu, a baj, a kétségbeesés. *Szelle* Béla volt a rab, a debreceni önkéntes-osztály legkedveltebb alakja, a kit a fiuk maguk közt »legszébb gyerek« névvel illeltek. A debreceni 39-ik közös gyalogzredhez tartozott. Januárban, a legcsikorgóbb hidegek idején, egy farkasordító éjszakán kellett *Szelle* Bélának is őrt állania, a garnizon fogháza előtt. Az önkéntes nem bírta ki a huszonkét fokos északi hideget. Másfél órai fagyoskodás után, a mikor megdermedt már a füle, lába, keze, nem tudott járni tovább az őrségen. Örült gondolata támadt. Bement az egyik cellába, hol két katoná volt elzárva s az egyik agy szélére ült, hogy néhány perc múlva, a mikor némileg magához jön, újra kiálljon az őrségre. És vesztére tette. A vizsgáló tiszt ép akkor érkezett a fogházhoz és *Szelle* a rabok ágyán ülve találta. Természetesen bejelentették az esetet, az önkéntest hadbíróság elé állították, mely *Szelle* három évi fegyházzal sújtotta, ugy, hogy a fogház letöltése után, miután *Szelle* önkéntességi jogát is elvesztette, még három esztendőit kell közönséges baka-módra leszoalnia.

— (Bosszuálló cigányok.) Borzalmas gyilkosság történt szombaton délután Udvard község határában. Az eset részletei és előzményei ezek: Még a múlt év őszén egy vándor cigánycsapat telepedett meg a község szélén, a cigányok szegeket és más kovácsmunkákat készítettek és árultak. A cigányokat felkeresték a gazdák is, akik egyet-mást vettek tőlük. Bulla is megfordult a cigányoknál, amikor is két volt katonapajtását ismerte meg a cigányok között és pedig: Lakatos Ábrist és Guzu Miklós cigányokat, akik annak idején megszöktek a Komáromban állomásozó 19-ik gyalogzredtől. Bulla elmesélte azt a dolgot többeknek s valaki figyelmeztette a csendőrséget, mely a két katonaszökevényt elfogta és bekísérte a váraparancsnoksághoz. A két cigány azóta fogságban van. A többi cigány akkor már elhárzott a községből, nem felejtvén, hogy Bulla volt pajtásai árulója. Ezért bosszút esküdtek ellene. A mult szombaton ismét a udvardi határban bolyongott az a cigánycsapat, melynek két tagját az őrszettel elfogták. A szántóföldek között hajtottak végig, a mikor megismerték ott a Bulla Illést. A cigányok leugrottak a kocsikról, körülfigáltak a mitsem sejtő embert és baltákkal addig verték, a mig meghalt. A cigányok ezután kocsiakra kaptak és elhajtottak. A távolban néhány ember szemtanúja volt az esetnek, de mire ezek odafutottak, a cigányok elmenekültek. A csendőrségnek vasárnap reggel sikerült a gyilkosokat elfogni, Lakatos József és fia Mihály, továbbá Lakatos Ferenc, Guzu Ferenc, Guzu András és Kolompár Mihály voltak a gyilkosok, akiket a velük volt nyolc asszonnyal és 11 gyermekkel együtt bekísérték a komáromi kir. törvényszékhez.

— (Megmérgezett gyermekek.) (Express tudósítás.) Borzalmas szerencsét-

lenség történt itten tegnap Török-Becsén. A szerencsétlenségnek három áldozata van: Két gyermek meghalt és anyjuk haldoklik. Az eset a következő: Egy Selige János nevű varga tüdővérszében szenvedett és nem tudott aludni. Az orvos morfiumot rendelt neki. A beteg azonban a morfiumot nem használta, mert néhány nap múlva meghalt. Felesége a morfiumot, a mely egy papírskatulyában volt, eltette az almáriumba. A férj halála után egy héttel — tegnapelőtt — az elhunyt két gyermeke, a 4 éves Zagorka és 8 éves Petronella elővették a dobozt és annak tartalmát, mivel az édes volt, elkezdtek fogyasztani. Anyjukat is megkínálták, a ki szintén ivott belőle. Egy óra múlva mindnyájan rosszul lettek. Orvosért küldtek, de már késő volt. A két gyermek tegnap este meghalt. Anyjuk haldoklik. Az eset örösi feltűnést kelt.

— (A persely tolvaja.) Soborsin, aradmegyei községben a husvéti ünnepek alatt a templomban az isteni színtelelen gróf Hunyady Károly egy osztrák 20 koronás aranyat dobott a perselybe. A persely felbontásánál feltűnt a papnak, hogy hiányzik az arany és kutatni kezdett a tolvaj után; azonban sikertelenül. A dologba végre is a csendőrség avatkozott bele. Nyomozás közben *Prohászka* János harangozóra bizonyult a dolog. A harangozó azonban mikor észrevette, hogy gyanakodnak — egy 20 koronás aranyat dugott a persely alatti szőnyeg alá. Azonban felsült turpis-ágával, mert az arany nem volt kétféjű sasos osztrák, hanem koronás magyar pénz volt.

— (Megszökött szerelmesek.) Bécsből jelentik: Feltűnést keltő eset történt itten tegnap. Egy Acker Károly nevű 18 éves gimnázista tanuló eleskötött egy fiatal 15 éves urt leányt, saját unokanővérét. A leány áldott állapotba került és szégyenében megszökött hazáról. Eltűnt azonban vele együtt Acker is. Az ifjú azonban nagynénjétől örökölt, 20.000 kornát érő takaréktettkönyvét is elvitte és kiváltotta. A szerelmesek Svájcba menekültek.

— (Az időjárás.) Mint nekünk jelentik, az időjárás az egész országban helyre állt. Pozsonyból jelentik, hogy ottan tegnap óta szép tiszta idő van. Eppen ilyen jelentés is érkezett még Szathmárról és Pécsről. Egyedül Brassóban esett még tegnap este hó. A budapest—bécsi táviró és távbeszélő vezeték helyreállása tegnap este befejeztett.

— (A kibicek ellen.) A kolozsvári kibicek ellen összeesküvés történt. Pár nap óta egyik kolozsvári kávéház kibicéi apró színes cédulákat találnak a zsebeikben. A cédula szövege ez:

Tisztelt Uram!

En minden embert szeretek, becsülök, ha közel van hozzám, utcán, lakáson, színházban. De mikor kártyázom, akkor jobban szeretem, ha nagyon távol van tőlem, mert kibici állapotában átváltozik a kártya, ha bele néz.

Udvárisan kérem, a feltűnés kikerülése végett:

— »Menjen az Isten nyíllába!«

Ki rája e cédulákat a kibicek zsebébe, — senki sem tudja. Ugy látszik, itt egy szervezett összeesküvésről van szó, mely bojkottal fenyegeti Kolozsvár kibicéit.

— (Bolti tűz.) A Kossuth Lajos-utca 10 sz. alatti üzlethelyiségben, tegnap reggel fél 6 órakor vigyázatlanság következtében tűz tört ki, melyet azonban a nyomban kivonult tűzoltók rövidesen eloltottak. Az üzletben elhelyezett szerszámok jó része odaégett.

— Jó tanács. Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szeressék be *Mauthner* Ödön csász. és kir. udvari magkeskedéséből Budapesten a »Sétátérre, vagy a »Margitszigeti« fűmagkeveréket. — Ezeket már 29 éve szállítja *Mauthner* Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétatere részére. 38—48.

— Gyakorlott ügyvédjelölt kolozsvári ügyvédi irodában alkalmazást talál. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbítja.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Szerda: Angot, a csarnok leánya. (B. 180. sz.)
Csütörtök: Angot, a csarnok leánya. (B. 181. sz.)
Péntek: Tarján Irma első fellépésével először Lady Windermere legyezője. (B. 182. sz.)
Szombat: Lady Windermere legyezője. (B. 183. sz.)
Vasárnap: d. u. A denevér.
— este Aranylakodalom. (B. 184. sz.)

IRODALOM.

× Az Erdélyi Múzeum-Egylet értesítői. Az Erdélyi Múzeum-Egylet orvos-természettudományi szakosztályának értesítői most kerültek ki e sajtó alól. Az orvosi szakértesítőjében, mely dr. *Szabó* Dénes szerkesztésében jelent meg, érdekes értekezéseket találunk dr. *Hevesi* Imrétől a röntgenkézés egyik alkalmazási módjáról, dr. *Kenyeres* Balázstól ki külföldi tapasztalatait írja le, dr. *Jancsó* Miklós és dr. *Leszpremi* Dezsőtől, kik a malária parazitát továbbfejlesztéséről nyújtanak értekes adatokat, végül dr. *Konrádi* Dánieltől a kísérleti vesztességek tüneteiről — A természet-tudományi szak dr. *Apáthy* István szerkesztésében kiadott értesítője szintén bővelkedik a tartalmasnál tartalmasabb cikkeiben. Dr. *Richter* Aladár Európa természet-tudományi intézeteiről, *Abt* Antal aedkülönlegességekről hoz értekezéseket s ezenkívül írta e füzetbe dr. *Apáthy* István, *Pfeiffer* Péter, *Szádeczky* Gyula stb. A harmadik füzet, ugyan-

csak a természettudományi szak értesítője. Ezt dr. *Fabinyi* Rudolf szerkesztette s föltette érdekes értekezéseket hoz dr. *Fabinyi* Rudolfról, az itteni vegytani intézetről, *Ruzicska* Bélától a mesterséges organikus festőanyagokról, *Orient* Gyula-tól az alchimia történetéről, *Donáth* H. Gézáltól a szublimált vasklonidról, mint condensáló szerről stb. stb.

Jótekonyság.

Ujabb adományok a 'Kolozsvári Joghallgatók Segélyző-Egyleté javára. A „Jogász Segélyző-Egyleté javára“ újabb a következő adományok érkeztek: Gróf Majláth Gusztáv erdélyi püspök 50 kor., gróf Desseffy Sándor csanádi püspök 100 kor., dr. Kiss Mór 20 kor., Lipótvárosi kaszinó 100 kor., Kemeses Ferenc 10 kor., dr. Schilling Ágost egyetemi rektor 20 kor., gróf Hadik Barkóczy Endre 10 kor., Szemere Miklós 10 kor., Szabó Miklós kuriai elnök 5 kor., dr. Papp János szamosujvári püspök 40 kor., Fekete Gábor táblai elnök gyűjtő-ívén 32 kor., dr. Virter Lajos 10 kor., gróf Festetics Tasziló 20 kor., Bocskor Árpád ivén 4 kor., Reményik Viktor 5 kor., Bittó Rezső 4 kor., Magyar leszámítoló és pénzváltó bank 10 kor., Babos Sándor órá 1 kor. A nemeselekű adakozóknak hálás köszönetet mond az egylet nevében; Kiss Menyhért elnök, Vékony Gyula titkár.

Nyilvános nyugtázás. A kolozsvári vöröskereszt népkönyha költségeihez kegyes adományokkal a mult hónapban még a következők járultak hozzá: (Harmadik kimutatás.) Erdélyi bank és takarékpénztár 100 kor. Mezőgazdasági bank és takarékpénztár 40 kor. Gróf Bethlen Károlin második adománya 120 kor. Ifj. báró Wesselényi Miklósné 20 kor. Kornis Berta grófné 10 kor. Kornis Vilma grófné 10 kor. Márki Sándorné 10 kor. Tóthfalusi (kenyérárussó) 8 kor. Fogadmatk a nemes szívű adakozók e helyen is leghálásabb köszönetünket. A vöröskereszt egyleti népkönyha bizottsága nevében, Kolozsvár, 1903. április 20. Az elnökség.

Táviratok

— Fővárosi és vidéki tudósítónktól. —

Udvari bál.

Budapest, április 21. (Érk. 9 ó.) Az udvari bál május 14-én lesz a budai várban.

— Per a belga királyné hagyatékára.

Budapest, április 21. (Érk. 9 ó.) Antwerpenből jelentik: *Lónyai* Elemér gróf pör útján fogja érvényesíteni neje jogait az elhunyt belga királyné hagyatékára. A pervittel Janson ügyvédet, a belga kamara republikanus pártjának elnökét bizta meg.

— Rákóczy-ünnepély és diákkongresszus.

Budapest, ápr. 21. (Érk. 11 ó.) Az egyetemi ifjúság május 10-én főnyeres Rákóczy-ünnepélyt rendez a fővárosban. Ugyancsak május 11, 12, 13 napjain fogják megtartani az országos diákkongresszust.

Tél a tavaszban.

Budapest, április 21. (Érk. 12 ó.) Liptómegeyében óriási havazások voltak. Az utakat vastag hóréteg borítja, ugy, hogy szánakkal közlekednek. A Kassa—oderbergi vonat *Jambunkánál elakadt a hóban. A madarak megfagyva potyognak a fákról. A lakosságnál nagy pánik uralkodik. A havazás egész napon át szünet nélkül tartott.*

A hóiharok nagyon megrongálták a telefon és táviró huzalokat, ugyanynyira, hogy **Béccsel a telefon beszélgetés szünetel.**

A táviró huzalokat már rendbe hozták; a táviratok már zavartalanul mennek.

Ehínség Kinában.

Budapest, április 21. (Érk. 12 ó.) Hongkongból jelentik: *Ezek esnek áldozatul az éhínségnek. A nőket, gyermekeket és rabslógákat eladják sokan, hogy mehetnek a éhhaláltól.*

Szérum a rák ellen.

Budapest, április 21. (Érk. 11 ó.) Csikágóból jelentik. Az itteni lapok valóságos dicsiműszet zengenek egy Walter Carpen nevű kórházi orvosnak, a ki feltalálta volna a rák elleni szérumot és 98 esetben sikerrel használta.

Kivándorlások.

Budapest, április 21. (Érk. 12 ó.) Torontálmegeyből ijesztő módon vándorolnak ki az emberek. Így tegnap Perjámosról 40 lakos hagyta el szülőföldjét és ment Amerikába. Májusban pedig vagy 200 ember vándorol ki Amerikába.

— Dettá, ápr. 21. Dolág községből 25 lakos vándorolt ki tegnapelőtt Amerikába.

REGÉNY

Szerelem az én bűnöm.

— Francia regény. —

Fordította: Zentai Leó.

MÁSODIK RÉSZ. (28)

Akkor azt mondta: „Ugy nekem kell a dolgot megoldanom, mert gyűlölettel nem lehetünk egy és ugyanazon család tagjai....“

Nagy volt a zavarom, mert azonnal Winnie bújára gondoltam. Closenburn lord felhasználta teljes rábeszélő képességét, kért, könyörgött, hogy a gyalázatot, mit veled szemben elkövetett, szebb színben tüniesse fel, a mennyiben azt pillanatnyi elmezavarnak tüntette fel. És így, ha nem is békülök ki vele, legalább tisztességes módon találhatom vell....Christiane! én édes birám, ugy-e jól cselekedtem?

— Nem, másként csinálhatta volna!

— Christiane, hát elfeledted?

A nélkül, hogy felettem bevárta volna, karjaiba vett és teljes erejéből magához szorított. Arcom elrejtetem mellén, hogy aggodalmas nyugtalanságomat ne lássa, melyet a másik viszontlátásának közelsége bennem keltett.

Julius 20.

Csendesen éljük le napjainkat. Eddie szeret, nem, imád; én azonban nem találtam fel házasságomban azt a boldogságot, a melyet vártam....

Boldogság? — Vajjon kiknek jut az osztályrészül?... Ugy látszik, nekem nem, Closenburn lord kísértő szelleme, szenvedélyes, vágyteli csókjának melege útjában áll boldogságomnak; megfagyaszítja testemet és az a szegény test, a melyet képtelen-kelletlen engedelek át férjemnek — nem bír felmelegedni a leghevesebb szerelmi pillanatokban sem.

Éppen gondolataimmal voltam elfoglalva meghiit kicsiny szobámban, mikor apósom hirtelen meglepett:

— Nemsokára Brightonba megyünk, Christiane; meghívom oda. Az úde tengeri levegő jót fog tenni magának, hiszen olyan sápadt, édes gyermekem. Nos, nincs igazam? fordult a legnagyobb bámolatomra éppen belépő hercegéhez.

— Azt hiszem lady Stanleynek be kell várnia férje határozatát.

— Ej, mit; neki bele kell egyeznie, hisz ez a szegény asszonyka aggasztó módon változik — és megcirógatta tényleg sápadt és beesett arcomat — Eduárd jer csak egy pillanatra.

— Papa?

— Ugy találok, hogy feleséged egész z ségi állapota sok kívánni valót hagy és az hiszem, ha Brightonba jönne

— De én azt hiszem.... nem tulzol egy keveset? Különbön Christiane-nak szabadságában áll egyedül is elmenni.

A meglehetősen száraz és hideg előadásból megérint férjem akaratát — mely különben az enyém is.

— Nem kisérehetem el, Papa, szóltam a hercegehez — mivel Eduárd nem kapott szabadságot és nem akarom egyedül Londonban hagyni és különben is attól tartok, hogy a tengeri levegő nekem túl éles, mivel nagyon ideges vagyok....

Na, jó, jó,... tudom, 'mit beszélek; ha nem jön Brightonba, mást gondolok pl. egy kirándulás Addingtonba. Majd elküldöm kitérő orvosunkat: Cowgate doktort; az megfogja majd vizsgálni és véleményét mond. En azt hiszem, hogy a baj előrehaladt.

— Melyik baj? Hát kicsoda beteg?

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI ÜZENET.

B. Á. Kivánságának teljesítésére, nem volna elég az „UJSÁG“ egy számának egész terjedelme. Nem is megyünk bele kérdése lényegébe. Annyi bizonyos, hogy a függetlenségi pártról megfelledekeztek azok a jó urak, pedig hát ma az a képviselőház egyetlen számottevő pártja. Egyébként a szociáldemokrata párt programja, — ugy tudjuk — megjelent kis füzetekben, mely a „Népszava“ c. lapnál 4 fillérért kapható.

Egy névtelen levélírónak. A névtelenség lebernyege alá bujni: a legnagyobb gyávaság. Egy ilyen gyáva alak, névtelen levelet küldött, lapunk egyik tárcáirójának, mely levelet mi, — korábban nyert meghatalmazásunknál fogva, — felbontottuk és valóban undorral olvastuk el, az emberi hitványság ezen dokumentumát. Mivel pedig a levél íróját sejtjük, — dacára elváltoztatott írásának — ennélfogva az ügyet a rendőrségnek adtuk át, mely — mint értesülünk — szintén nyomában van a névtelen alaknak. Természetes, hogy nevét nyilvánosságra fogjuk hozni már legközelebb, amidőn pozitív bizonyítékaink lesznek az illető kitérére nézve.

Felelős szerkesztő:

Dr. PAPP JÓZSEF.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTÉR*.

Eladó:

Csiraképes kukorica vetőmag.

Értekezhetni lehet: Dr. Albert Sándor ügyvédnél Kolozsvárt, Mátyás király-tér 11. szám.

Eladó téglagyár! Eladó házak!

Kolozsvár város közvelein közelében, az országút mellett, a Nádaspartak mentén fekvő 14 hold területű Endstrasser Benedek-féle téglagyár-telep, melynek egész területe téglá- és cserép-gyártás céljára szükséges elsőrangú föld- és porond-anyagot tartalmaz, azonnal eladó, esetleg bérbeadó.

1. A néhai Endstrasser Benedek hagyatékához tartozó Szappan-utca 5. sz. a. levő földszintes házas-telek, mely áll 8 szoba, 2 előszoba, 3 konyha, 1 fürdőszobából, továbbá egy külön álló házban 2 szoba, 1 konyha, istálóból és megfelelő pinczehelyiségekből.

2. A Szappan-utca 7. sz. a. levő egy emeletes ház, mely áll 20 szoba, 8 konyha, 4 fürdőszoba, 1 cselédszoba, 2 oldalszoba, 6 kamara és megfelelő pinczehelyiségekből.

3. A Lázár-utczában 9. sz. a. levő területmes ipartelep, felügyelői lakással.

4. A Lázár-utca 11. szám alatt levő földszintes kőház, mely áll 2 nagy iskolaterem, egy nagy munkaterem, 5 szoba és konyhából és megfelelő pinczehelyiségekből, azonnal eladó.

A házak szolidan vannak építve, a lakrészek czélszerű beosztása következtében állandóan bérben vannak, jövedelmezőségüknek fogva tökéletes befektetésre ajánlatosak.

Felvilágosítást ad dr. Mihály József ügyvéd, az Endstrasser Benedek hagyatékának ügygondnoka, Kolozsvárt, Egyetem-utca 4. szám.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy Jókai-utca 4. sz. alatt

butorraktárom tulhalmozottsága és főképp átalakítási építkezés miatt kénytelen vagyok

x üzlethelyiséget x

változtatni, ennél fogva a raktáron levő összes háló, ebédlő és szalag, valamint egyes lon berendezések, **x** butor-darabok

xx mélyen leszállított árban kaphatók. xx

Ezen körülményt b. figyelmébe ajánlván elvállalok egyszersmind mindenféle

ooo kárpitos munkát jutányos árban. ooo

Kiváló tisztelettel **MAYER GÉZA,**

2349 6-10 kárpitos és butorraktáros.

Legolcsóbb politikai napilap
a korán reggel megjelenő

UJSÁG.

Előfizetési ár:

Egy óra — — 2 korona

Olcsó butorok!

Jó kárpitos segéd-
dek felvételnek. o

Honi ipar!

Gaal és Molnár Kolozsvárt.

Tulhalmozott raktár miatt összes készletünket tetemesen leszállított árakban, a n. é. közönség rendelkezésére bocsátjuk. 8 8 8 8

Nagy választék!

Teljes tisztelettel

Gaal és Molnár.

Saját készítmény!

Bittó Rezső

Kolozsvár,

úri divat kü-

lönlegessé-

gek üzlete o

Mátyás király-tér 12. sz.

Mélyen tisztelt vendőim szíves figyelmébe ehivom a megérkezett

Tavaszi újdonságokra.

Divatos és czélszerű loden Raglanok és eső-köpenyekre. Legújabb állású kemény és puha, angol és francia divatu kalapok.

ÚRI fehérneműek nagy választékban és annak méret szerinti készítése.

Le chapeau, c'est l'homme

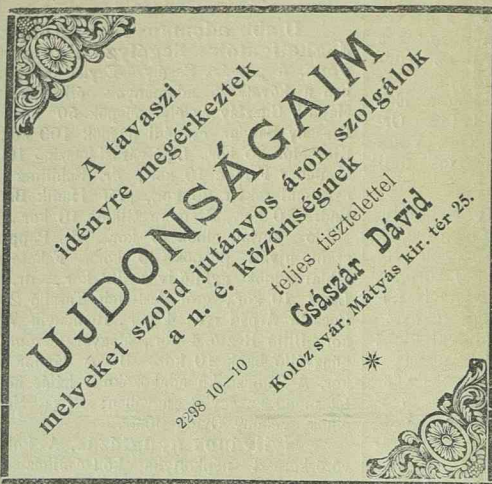
Szép választék a legdivatosabb színes Zephyr és batizt ingekben.

Divatos, izléses nyakkendők nagy választékban.

All-ndó nagy raktáron magyar gyártmányú finom és jó o **KALAPOK,** o cipők, keztyűk, harisnyák, zsebkendők, sétatökök. — Az érdeklődő közönség szíves figyelmébe felhívom kirakataim megtekintésére, melyek változatlan lesznek. Az újdonságok láthatók

Kassowitz Fülöp

o o o o o o üzletét felosztatja.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET VEDNÖKSÉGE ALATT ÁLLÓ

ERDÉLYI KERESKEDELMI TÁRSASÁG.

irodája: Kolozsvár, Petőfi-utca 7. szám, földszint, Telefon: 158. szám. Le

vételeim: Erdélyi Kereskedelmi Társaság, Kolozsvár, Petőfi-utca 7. sz. Sür

vényezim: „Erdélyi Gazda, Kolozsvár.”

Czélja: Az erdélyi részki gazdasági közönség támogatása minden

beszerzési és eladási ügyek alkalmánál, csőghől:

Elvállal gazdákól jövő megbízásokat minden mezőgazdasági

termény, állat stb. eladására, valamint bármely mezőgazdasági gép

anyag, vagy szűrlőgép beszerzésére.

Nagy súlyt helyez arra, hogy a gazdasági közönséget a legjobb

minőségű vetőmagokkal ellássa.

Birtoklás és vétel, jelzálog, biztosítás és más, birtokoso-

kat érdeklő ügyekben tájékoztul, közvetítől, esetleg megbí-

zítottként működik.

Gazdákkal szemben eljárásaiért és, lényekedéseit mun-

kadíját fel nem szorít.

A társaság gazda-felének minden megbízás vagy ügyet

alkalmánál a legmagasabb kedvezményeket nyújtja.

Levéli, sürgőnyi telefon vagy személyes tudakozódás

a társaság áronként díjmentes kimerítő választ és felvilágosítást ad.

Tiszta jövedelméből az Erdélyi Gazdasági Egyletnek és az

Erdélyi részki Gazdasági Egyletnek, azok nyugdíjajánlái jórészt

5-5% ot ad.

Ezen intézménnyel kapcsolatban fennáll és ugyanott

mindenkor megtekinthető az

ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

ÁLLANDÓ GAZDASÁGI GÉPKIÁLLITÁSA,

(mintaraktár) 2113 6-10

melynek keretében a legelsőrangú hazai szőlő

gyárak összes készítményei láthatók.

RÉHLING ÉS SPÁDA

építő-mesterek.

2293 10-10

Műszaki és vállalati

iroda

Szentegyház-utca 15. szám.

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhát határozott áruiból tetemes
engedménnyel árusítja.

Szíves pártfogását kéri **Kassowitz Fülöp**

2326 8-50

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 30. sz.

Hollay István

építész-vállalkozó

Ájánlja magát a n. é. helyi és vidéki építettők

figyelmébe.

o Irodája: o

Kolozsvárt,

Dézma-u. 10.

2194 15-15

Jelszava: „Olcsó árért, jó munkát.”

Törs és Ormai

mérnök-vállalkozók 2203 19-105

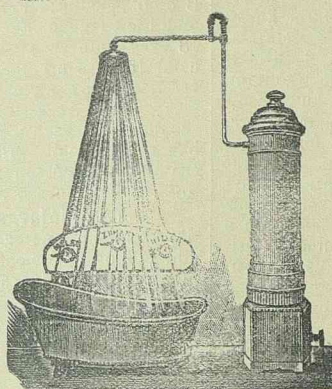
műszaki irodája Kolozsvárt, Mátyás

Telefon 324. szám. király-tér 18. az első emeleten

Elvállalja

vízvezetékek, csatornázások, központi

fűtések, szellőztetések berendezését,

lakó-házak, kastélyok, gyárak, gazdasági épületek stb. számára.

Fürdőszobák, gőzfürdők, gőzmosó-konyhák, szárító-kamrák, szag-

italan klosetek, szivattyu-művek berendezését.

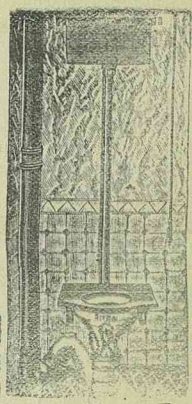
Készít mint különlegességet kutakból táplált házi vezetékeket.

Raktáron vannak:

vas-, agyag- és ólom-csővek, szivattyu-kutak

vízvezetési és csatornázási cikkek. Költségvetések in

gyen és bérmentve

Ájánlom a nagyérdemű közönség b. figyelmébe újonnan berendezett

mechanikai kerékpár és varrógép

javitó műhelyemet

Kolozsvárt, Egyetem-utca 6. sz. a.

Kerékpár 70 frttól 90 frtig. Hozzá tartozó felszerelések: köpeny, 4-6 frtig.

Tömlő gumi 2:30-3:50-ig. Minden egyes bicikli alkatrész szintén kap-

ható jutányos árban és kitűnő minőségben. 2365 6-80 **HERMANN E.**

BABÓS ÉS TÁRSAI

VASKERESKEDÉSE KOLOZSVÁRT, Deák

Ferencz-utca 25. sz.

Gyári nagy raktár mindennemű gazda-

sági gépekben villanyos öngyújtóval el-

látott Benzinmotor és Lokomobi-

lok, Gőzmotor-csészlő készletek,

szabadalmazott golyós perselyű

kézi és járgányos csészlőkészle-

tek, Gabona rosták, Trieurók,

Szeccsa és Répavágók, Kukori-

ca morzsolók, szabadalmazott —

„MONTANIA DRIL”

szoba vető gépek, Sack rendszerű

ekék stb. Gépszijj, Gépolaj, To-

vota gépkénőcs és mindennemű

technikai cikkek Gabona zsákok,

Vízmentes ponyvák. o o o o o o

Nagy készlet rőzsakarókban

viskont eladóknak kedvezményes ár.

Telefon: 351. sz.

OLAJ és PORFESTÉKEK,

HOLLANDI KENCZE

és mindennemű LACKOK. o o o

PORMENTESÍTŐ OLAJ stb. a

legjutányosabb árak mellett kaphatók.

Pénz-, könyv- és írómány o o o

vas-szekrények

gyári raktára. Raffinált, Ojtó vinasz,

Rézgálic stb. Gyors és pontos kiszolgálás.

o o o o Kiváló tisztelettel o o o o

BABÓS ÉS TÁRSAI.

2313 6-10